

PRILOG 4.:**OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA**

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo financija	
1.2.	Naziv propisa:	Zakon o izmjenama Zakona o doprinosima	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklajivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	Naziv pravne stečevine:
2. UTVRĐIVANJE PROBLEMA			
2.1.	Zakonom o doprinosima („Narodne novine“ br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16., 106/18., 33/23. i 114/23.) propisano je oslobođenje od obveze doprinosa na osnovicu za mladu osobu (do 30 godina života) u trajanju do pet godina s 1. siječnja 2015. kako bi se potaknuli poslodavci na zapošljavanje mlađih osoba na neodređeno vrijeme s ciljem smanjenja udjela mlađih nezaposlenih osoba u ukupnom broju nezaposlenih osoba. Cilj je bio smanjiti stopu nezaposlenosti ovakvim načinom poticanja zapošljavanja određenih dobnih skupina radno aktivnog stanovništva. Stopa registrirane nezaposlenosti u 2014. godini iznosila je 19,6% s 1.342.149 zaposlenih osoba, a stopa registrirane nezaposlenosti u 2023. godini iznosila je 6,1% s 1.663.522 zaposlenih osoba iz čega proizlazi da smanjujući stopu registrirane nezaposlenosti smanjuje se i udio mlađih nezaposlenih osoba (od 15 do 29 godina) u ukupnom broju nezaposlenih osoba. Poslodavci su u 2023. godini koristili pravo na oslobođenje od obveze doprinosa na osnovicu za 216.843 zaposlenih mlađih osoba. Također, doprinos za zdravstveno osiguranje temelji se na modelu solidarnosti, odnosno isti plaćaju svi oni koji ostvaruju primitke/dohotke i za one koji ne ostvaruju primitke/dohotke odnosno koji prema ostvarenim primicima nemaju obvezu doprinosa (npr. djeca, umirovljenici) što je u skladu s člankom 51. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/90., 135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 05/14.) prema kojem je svatko dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova, u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima. Korištenjem oslobođenja od obveze doprinosa za mladu osobu u uvjetima povećane potražnje za radnicima te poslijedično i povećane zaposlenosti odnosno pada registrirane nezaposlenosti izazov je postići održivost sustava zdravstvenog osiguranja. Zakon o doprinosima poziva se na pojmove iz propisa kojima je bio propisan prirez porezu na dohodak, a koji je ukinut s 1. siječnja 2024., te Zakon o doprinosima nije usklađen s navedenim propisima.		
2.2.	Izvor podataka: Podaci Državnog zavoda za statistiku za razdoblje 2014. i 2023. godine o aktivnom stanovništvu u Republici Hrvatskoj prema administrativnim izvorima i spolu u dijelu		

	Zaposlenost i plaće; Zaposlenost – administrativni izvori (9.2.1. i 9.2.2. Aktivno stanovništvo u Republici Hrvatskoj prema administrativnim izvorima i spolu) Podaci Ministarstva finančija, Porezne uprave iz Obrasca JOPPD o broju osoba za koje se koristi oslobođenje od obveze doprinosa na osnovicu u 2023. godini. https://podaci.dzs.hr/hr/statistika-u-nizu/	
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA	
3.1.	Opis posebnog cilja Cilj Zakona je ukinuti oslobođenje od obveze doprinosa na osnovicu za mladu osobu od 1. siječnja 2025. kako bi se doprinijelo održivosti sustava zdravstvenog osiguranja. Također, cilj je jasna i precizna primjena odredbi Zakona o doprinosima u svezi primjene propisa kojima je bio uređen pritez porezu na dohodak, a koji je s 1. siječnja 2024. ukinut.	
3.2.	Opis svrhe propisa Zbog povoljne situacije na tržištu rada i zabilježene povećane potražnje za radnicima kao i niske stope registrirane nezaposlenosti u 2023. godini, svrha propisa je povećanje održivosti sustava zdravstvenog osiguranja na način da se ukinje oslobođenje od obveze doprinosa na osnovicu za mladu osobu s početkom 1. siječnja 2025. Uskladivanje Zakona o doprinosima s propisima kojima je bio uređen pritez porezu na dohodak, a koji je ukinut s 1. siječnja 2024. želi se postići jasnoća u primjeni propisa.	
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja Cilj koji se želi postići moguće je ostvariti isključivo normativnim rješenjem, budući je odredbama Zakona o doprinosima propisano pravo na oslobođenje od obveze doprinosa za mladu osobu. Također, za jasniju i preciznu primjenu odredbi Zakona o doprinosima vezanih uz pritez porezu na dohodak moguće je ostvariti isključivo normativnim rješenjem, budući da se u Zakonu o doprinosima koristi pojам porez i priteza porezu na dohodak, a isti je posebnim propisima ukinut. Navedeni ishod nije moguće postići nenormativnim rješenjem.	
3.4.	Izvor podataka:	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	Posebni cilj: Cilj izmjena Zakona o doprinosima je ukinuti oslobođenje od obveze doprinosa na osnovicu za mladu osobu od 1. siječnja 2025. kako bi se doprinijelo održivosti sustava zdravstvenog osiguranja.	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:

	Ukidanje oslobođenja od obveze doprinosa na osnovicu za mlađe osobe utjecat će na trošak zapošljavanja u poslovnim subjektima (trošak rada).	Poslodavci koji zapošljavaju mlađe osobe do 30 godina života, a kojih je u 2023. godini bilo ukupno 55.645 i to: <ul style="list-style-type: none"> - Poslovni subjekti (mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici) - Obiteljska poljoprivredna gospodarstva - Tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti - Neprofitne organizacije (zaklade, udruge, sportski klubovi i dr.)
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati: Nisu utvrđeni učinci na održivi razvoj.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati: Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati: Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava.
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati: Nisu utvrđeni učinci na druga područja.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	<p>Kako je stopa nezaposlenosti značajno pala u 2023. godini u odnosu na 2014. godinu te s obzirom na najnižu razinu nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj od njenoga nastanka, pa tako i mlađih osoba, te nedostatak radnika koji se nadomješta stranom radnom snagom, mjeru poticanja zapošljavanja kroz oslobođenje od obveze doprinosa na osnovicu odnosno za obvezno zdravstveno osiguranje za mlađe osobe gube svoj smisao. U kontekstu načela solidarnosti uključivanje što šireg kruga zaposlenika pa i mlađih radnika koji su u konačnici i sami korisnici zdravstvenog sustava pridonosi pravednosti sustava doprinosa i održivosti sustava zdravstvenog osiguranja suočenog s izazovima starenja stanovništva.</p> <p>Kako se makroekonomski situacija znatno poboljšala i povećana je potražnja za radnom snagom javila se potreba za reguliranjem oslobođenja od obveze doprinosa na osnovicu za mlađu osobu.</p> <p>Navedeno ukidanje oslobođenja od obveze doprinosa utjecat će na povećanje troška rada (plaće) poslovnim subjektima, tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama i drugim tijelima koja imaju javne ovlasti odnosno svim poslodavcima koji će u razdoblju od 1. siječnja 2025. zapošljavati temeljem ugovora o radu na neodređeno vrijeme mlađu osobu (do 30 godina života). Ukidanje oslobođenja od obveze doprinosa na osnovicu za mlađu osobu neće imati utjecaja na njegovu neto plaću, međutim, trošak poslodavca po osnovi plaće ovisit će o iznosu bruto plaće, primjerice na iznos bruto plaće od 1.781,00 eura (prosječna bruto plaća od siječnja do svibnja 2024. godine) trošak plaće će se povećati za 293,87 eura. Ukidanje oslobođenja od obračuna doprinosa na osnovicu za mlađu osobu dovest će do povećanja prihoda proračuna</p>

	<p>Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 80 milijuna eura za 2025. godinu, 160 milijuna eura za 2026. godinu i 240 milijuna eura za 2027. godinu.</p> <p>Kako se oslobođenje od obveze doprinosa za mladu osobu odnosi isključivo na doprinose na osnovicu kojih je obveznik poslodavac, ukidanje ovog oslobođenja neće imati utjecaj na neto primanja radnika odnosno njegov raspoloživi dohodak.</p> <p>Također, ukidanje oslobođenja od obveze doprinosa na osnovicu za mladu osobu dovest će do jednakosti u sustavu doprinosa kao i pravednosti jer će sve dobne skupine zaposlenika biti jednake pred Zakonom o doprinosima što u konačnici ima za posljedicu pravednije tržiste rada (iste mogućnosti zapošljavanja svih dobnih skupina).</p>
5.2.	<p>Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:</p> <p>Nije utvrđen izravan učinak u području održivog razvoja.</p>
5.3.	<p>Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:</p> <p>Nije utvrđen izravan učinak u području socijalne skrbi.</p>
5.4.	<p>Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:</p> <p>Nije utvrđen izravan učinak u području zaštite ljudskih prava.</p>
5.5.	<p>Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:</p> <p>Nije utvrđen izravan učinak u drugim područjima.</p>
5.6.	Izvor podataka:
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE
6.1.	<p>Savjetovanje:</p> <p>Savjetovanje u vezi Obrasca iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama Zakona o doprinosima provodi se putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću (e-Savjetovanja) u razdoblju 25. rujna 2024. do 24. listopada 2024.</p> <p>Tijekom razdoblja savjetovanja s javnošću zaprimljene su ukupno četiri primjedbe i mišljenja na ukidanje oslobođenja od obveze doprinosa na osnovicu za mladu osobu (do 30 godina života) ističući kako je navedena mjera polučila dobre rezultate i da ju ne treba ukinuti te da će ukidanje iste dovesti do povećanja troška rada za poslodavce te moguće manje zapošljavanje mlađih osoba bez iskustva.</p>
6.2.	<p>Konzultacije:</p> <p>Istovremeno s provedbom postupka savjetovanja, Obrazac iskaza dostavljen je na mišljenje sljedećim nadležnim tijelima: Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu zdravstva, Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, Središnjem registru osiguranika, Ministarstvu turizma i sporta, Ministarstvu obrane, Ministarstvu unutarnjih poslova, Ministarstvu gospodarstva, Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvu hrvatskih branitelja, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mlađih, Ministarstvu kulture i medija, Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije, Ministarstvu demografije i</p>

	useljeništa, Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstvu financija - Državnoj riznici i Uredu za zakonodavstvo. Ured za zakonodavstvo predložio je dopunu točke 5.1. s procjenom sredstava kojima će se doprinijeti održivosti zdravstvenog sustava te je prijedlog prihvaćen. Ostala navedena nadležna tijela nisu imali primjedbi na Obrazac iskaza.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Ukidanje oslobođenja od obveze doprinosa na osnovicu za mlade osobe dovest će do jednakosti i pravednosti u sustavu doprinosa za sve osiguranike po osnovi radnog odnosa te održivosti u sustavu zdravstvenog osiguranja.	Negativni učinci: Povećanje troška rada (doprinosa na osnovicu) za poslodavce koji će ubuduće zapošljavati mlade osobe temeljem ugovora o radu na neodređeno vrijeme.
7.2.	Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: Ukidanjem oslobođenja od obveze doprinosa na osnovicu za mlade osobe imat će pozitivan učinak na jednak i pravedan sustav doprinosa kao i održivost zdravstvenog sustava.	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu:	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA Potpis: dr. sc. Marko Primorac, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija Datum: 25. listopada 2024.	

